

TÜRKİYE ARAŞTIRMACILAR DERNEĞİ

TÜZÜĞÜ

2016

GİRİŞ

Bu belge gücünü, gönüllü katılıma bağlı olmasından alır. Üye ve kuruluşları, yurt içinde ve dışında, iş yaptığı kişi ve kuruluşlara, içinde bulunduğu topluma, müşterilerine, tedarikçilerine ve ortaklarına, çalışanlarına karşı tüm eylem ve işlemlerinde İş Ahlakı genel ilkelerine uygun tutum ve davranış içinde olur ve bu ilkelerin yaygınlaşarak benimsenmesinde görev üstlenirler. Üyeler ve kuruluşları tüm faaliyetlerinde, ulusal ve evrensel hukuk normlarına saygılıdır. Çalışanlarıyla olan ilişkilerinde, dürüstlük, eşitlik, güvenli ve sağlıklı bir çalışma ortamı sağlama, kişiliklerine saygı duyma, yasalara aykırı işlem yapmaya zorlamama, kişisel gelişimlerine katkıda bulunma temel ilkelerine uyarlar. Çalışanları mesleki gelişmelerine katkı sağlayacak bilgi ve becerileri edinmeleri için teşvik ederler. Üyeler ve kuruluşları, iş ilişkileri ve görevleri çerçevesinde bilgi elde etme, kullanma ve saklama konusunda şeffaflık ve dürüstlük ilkelerine özen gösterirler. Üye ve kuruluşları, faaliyetlerinden dolayı doğanın ve kültürel ve tarihi dokunun zarar görmemesine özen gösterirler. Çevreyle ilgili bütün yasal düzenlemelere uyarlar.

1. DERNEĞİN ADI VE MERKEZİ

Derneğin Adı: Türkiye Araştırmacılar Derneği'dir. Derneğin merkezi İstanbul'dadır.

2. DERNEĞİN VİZYONU, MİSYONU, AMACI VE FAALİYET ALANI

Türkiye Araştırmacılar Derneği üyeleri, ESOMAR (European Society for Opinion and Marketing Research) ve ICC (International Code on Market and Social Research) tarafından yayınlanan Pazarlama ve Kamuoyu araştırmalarının etik ve profesyonel standartlarını, Türkiye Araştırmacılar Derneği tüzüğünü kabul ederler. Derneğin tüzüğü aşağıdaki vizyon ve misyon doğrultusunda hazırlanmıştır.

2.1 Vizyon

Profesyonel araştırma sektörünü yüksek değerli kılan, kamu ve özel kuruluşlarca referans kabul edilen, sektörün ihtiyaçlarına yenilikçi çözümler sunan, sosyal sorumluluk sahibi bir sivil toplum kuruluşu olmak.

2.2 Misyon

Ekonomik ve sosyal hayatın gelişimine katkı yapacak yüksek profesyonel araştırma standartları geliştirip yaygınlaştırarak, araştırma sektörünün büyümesini sağlamaktır.

Bu amaçla;

1. Toplumun doğru ve tarafsız bir şekilde bilgilendirilmesini sağlayarak topluma ve kamuya yararlı bir dernek olarak gerekli faaliyetleri organize eder ve yürütür.
2. Araştırma, ekonomik ve demokratik hayatın gelişmesi ve doğru kararlar için en hayati veridir. Toplumun kendini ilgilendiren kararlara katılımını sağlar.
3. Profesyonel ve doğru araştırma kullanımı yaygınlaşması için çalışmalar yapar.
4. Araştırmanın toplumu yanıltıcı bir siyasi iletişim aracı olarak kullanılmasını engellerken, doğru bulgularla toplumun gelişimine de destek olur.

5. Araştırmanın, markaların ve şirketlerin hayatında oynadığı profesyonel rolün artması için çalışır.
6. Araştırmanın, iletişimde ve özel reklamda kullanımını teşvik eder. Ancak bu kullanımın tam olarak topluma doğru bilgi aktaracak şekilde yapılmasını sağlar.
7. Üye kuruluş ve kişilerin itibarını yükseltmek, yüksek profesyonel standartlar oluşturmak ve uygulanmasını sağlamak için çalışır.
8. Global yüksek standartları uyarlamak ve uygulanmasını sağlar.
9. Kamu ve özel sektör kuruluşları ile işbirliği ve güçlü temsiliyet, araştırma değerini yükseltecek faaliyetler, araştırma kalitesini ve katkısını yükseltecek mesleki eğitim ve geliştirmeler/ inovasyon için çalışmalar yapar.

2.3 Amaç ve Faaliyet Alanı

Derneğin amacı, pazarlama, sosyal ve kamuoyu araştırmalarının*;

1. Bilimsel bir çalışma olarak tanıtımını yapmak, büyümesi için çalışmak,
2. Kamu ve özel sektörde etkin yönetim kararları için temel bir unsur olarak kabul edilmesini sağlamak,
3. Sektör çalışanlarının yetkinliğini yükseltmek için gerekli çalışmaları yapmak,
4. Sektörün saygınlığını arttırmak, gelişimini hızlandırmak ve araştırmanın kullanımını yaygınlaştırmak,
5. Bu araştırmalarda benimsenecek etik ve mesleki yüksek profesyonel kalite standartlarının belirleyicisi ve kollayıcısı olmak,
6. Üyelerini mesleki bakımdan en yüksek teknik standartlara ulaştırmak suretiyle mesleki düzeylerini ve kişisel ehliyetlerini artırmak, ulusal meslek standardını esas alan ulusal yeterliliklere göre belgelendirme amacıyla yapılacak üyeleri ile eşit şekilde ölçme ve değerlendirme amacıyla sınavlar yapmak, belgeler vermek,
7. Toplantı, kongre, seminer, yayın ve benzeri faaliyetler ile üyelerinin bilgilerini arttıracak, deneyimlerini geliştirecek ve daha yüksek mesleki düzeye ulaşmalarını sağlayacak olanakları yaratmak,
8. Mesleki konularla ilgili (ulusal ve uluslararası) düzenlemeleri inceleyerek, üyelerinin ve toplumun çıkarlarını gözetmek, bu konuda üyeleri ve toplum için bilgilendirici broşür, afiş, toplantı, panel, reklam, eğitim, duyuru ve benzeri faaliyetlerde bulunmak ve bu amaçla ilgili kamu kuruluşları, üniversiteler ve diğer sivil toplum örgütleri ile işbirliği yapmak.
9. Gerektiğinde menkul veya gayrimenkuller satın almak, satmak, kiralamak, kiraya vermek ve taşınmazlar üzerinde aynı hak tesis ve terkin etmek ve bağış kabul etmek,
10. Dernek, gayesinin tahakkuku için uluslararası faaliyetlerde bulunmak ve benzeri gayeleri olan uluslararası derneklerle işbirliği yapmak ve müşterek faaliyetlerde bulunmak,

11. Dernek amaçlarını gerçekleştirmek üzere iktisadi, ticari ve sanayi işletmeler açmak ve işletmek,
12. Amacın gerçekleştirilmesi için gerek görülmesi halinde, 5072 sayılı Dernek ve Vakıfların Kamu Kurum ve Kuruluşları ile İlişkilerine Dair Kanun hükümleri saklı kalmak üzere, kamu kurum ve kuruluşları ile görev alanlarına giren konularda ortak projeler yürütmek,
13. Gerekli görülen yerlerde dernek faaliyetlerini yürütmek amacıyla temsilcilik açmak, derneğin amacı ile ilgisi bulunan ve kanunlarla yasaklanmayan alanlarda, diğer derneklerle veya vakıf, sendika ve benzeri sivil toplum kuruluşlarıyla ortak bir amacı gerçekleştirmek için plâtfömlar oluşturmak.
14. Türkiye Araştırmacılar Derneği, sadece Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde değil, Türkiye'yi merkez alarak ulaşabildiği Türkiye'nin etki alanında bulunan tüm coğrafyayı kapsayan bölgesel bir dernek olmak amacını taşır.

*Bu metinde geçen 'araştırma'nın kapsamı; pazarlama ve kamuoyu araştırmalarıdır. Bundan böyle "araştırma" olarak atıf yapılacaktır.

3. DERNEĞE ÜYE OLMA, ÜYELİK TÜRLERİ VE ÜYELİKTE ÇIKMA, ÇIKARILMA

3.1 Üye Olma

Fiil ehliyetine sahip bulunan ve derneğin amaç ve ilkelerini benimseyerek bu doğrultuda çalışmayı kabul eden ve mevzuatın öngördüğü koşulları taşıyan her gerçek ve tüzel kişi bu derneğe üye olma hakkına sahiptir. Ancak, yabancı gerçek kişilerin üye olabilmesi için Türkiye'de yerleşme hakkına sahip olması da gerekir. Onursal üyelik için ise bu koşul aranmaz.

Dernek merkezine yazılı olarak yapılacak üyelik başvurusu, dernek Yönetim Kurulu'nca en çok otuz gün içinde üyeliğe kabul veya isteğın reddi şeklinde karara bağlanır ve sonuç yazıyla başvuru sahibine bildirilir. Başvurusu kabul edilen üye, bu amaçla tutulacak deftere kaydedilir.

Derneğin asıl üyeleri, derneğin kurucuları ile müracaatları üzerine Yönetim Kurulu'nca üyeliğe kabul edilen kişilerdir.

Derneğe maddi ve manevi bakımdan önemli destek sağlamış olanlar Yönetim Kurulu kararı ile onursal üye olarak kabul edilebilir.

3.2 Üyelik Türleri, Üyelik Şartları, Nitelik ve Tanımları

Derneğin beş ayrı üyelik çeşidi bulunmaktadır. Bu üye türlerinden ilk üç grup üyelik dernek asıl üyeleri olup, genel kurulda seçme ve seçilme hakkını haizdir ve üyelik aidatı ödemekle mükelleftirler. Diğer iki grup üyeliklerden ise üyelik aidatı alınmaz ve bu üyelerin genel kurulda da seçme ve seçilme hakkı mevcut değildir. Bunlar:

- A. Araştırma Şirketi Tüzel Üyeliği,
- B. Veri Toplama Şirketi Tüzel Üyeliği,
- C. Bireysel Üyelik,
- D. Etkinlik Üyeliği,
- E. Onur Üyeliği.

A. Araştırma Şirketi Tüzel Üyelik Şartları

Bir firmanın araştırma şirketi tüzel üyesi olabilmesi için aşağıdaki şartları haiz olması aranır:

1. Ana faaliyet konusunun 'kamuoyu veya pazar araştırması' olması, kendisini bu şekilde tanıtıyor olması ve faaliyet belgesinde "30- 73.20.03" NACE kodunu havi şekilde Piyasa ve Kamuoyu Araştırma Faaliyetleri (anket yapma, kamuoyu yoklamaları vb) grubunda yer alması gerekir. Faaliyet alanlarında doğrudan pazarlama veya çağrı merkezi tanımı bulunan ve bu firmalar ile bağlantısı olan firmalar TÜAD üyesi olamaz.
2. Üyelik başvurusu yapan firma, Türkiye'de kurulu, TC sınırları içerisinde en az 1 (bir) yıldır faaliyette olmalıdır. Yönetim ve denetim organlarında görev alanlardan en az 1 kişinin minimum 7 sene ulusal yahut uluslararası firmalarda veya akademik kurumlarda araştırmacı veya araştırma veren olarak çalışma yapmış olması. Bu şart, önceki dönemlerde veya hali hazırda genel kurul ile TÜAD yönetim organlarına seçilmiş ve bu organlarda görev yapmış üyeler için aranmaz. Yeni kurulan bir araştırma firmasının kurucusu yahut yetkili temsilcisi daha önce TÜAD tüzel üyesi ise kuruluş süresinin en az 1 yıl olması şartı aranmaz.
3. Son 2 yıl içinde en az 5 (beş) farklı ulusal ve/veya uluslararası kurum ve kuruluşlara hizmet vermiş olmalı ve belgelemelidir.
4. Tüzel üye temsilcisi olacak kişi imzaya yetkili olmalıdır ve noter onaylı yetki belgesini ibraz etmelidir. Türkiye'de faaliyet gösteren araştırma ve veri toplama firmalarında ya da diğer firmalarda, araştırma ile ilgili bir pozisyonda en az 3 sene çalışıyor olması şartı aranır.
5. GAB ve ISO:20252 belgelerine veya bu belgelerin yerini alan güncel halleri ile bu belgelerin Yönetim Kurulu tarafından tespit edilecek muadillerine sahip olması,
6. Üyelik başvurusu yapan firmanın brüt gelirinin yıllık minimum 250.000 Amerikan Doları olması ve bu niteliği haiz olduğunu tasdikli bilanço veya yeminli mali müşavirden aldığı yazı ile kanıtlaması,
7. Üyelik başvurusu yapan firmanın, Türkiye coğrafyası içinde kurulu bulunan başka bir araştırma şirketine saha ve veri toplama hizmeti ve analitik hizmetler vermiyor olması ve vermeyeceğini taahhüt etmesi,
8. TÜAD Yönetim Kurulu tarafından hazırlanmış olan "Yüksek Profesyonel Standartlar Taahhüdü"nü imzalayıp kabul etmiş olması,
9. Dernek Yönetim Kurulu'nun görevlendirdiği bir kişinin aday firmayı ticari olarak kayıtlı olduğu merkez ofisinde ziyaret etmesi ve gereken vasıfları taşıdığına dair onay vermesi,
10. En az 3 yıldır üye olan, 3 ayrı TÜAD Araştırma şirketi tüzel üye temsilcisi tarafından hakkında olumlu referans verilmiş olması.

Yukarıdaki şartları haiz olan üye adaylarının başvuruları Yönetim Kurulu tarafından incelenir ve Yönetim Kurulu üyelerinin üçte iki çoğunluk oyu ile üyeliğe kabul veya ret kararı verilir. Üyeliğe kabul edilen adayın, aidat bedelinin tamamının tek kerede ödenmesi ile üyeliği kesinleşir.

B. Veri Toplama Şirketleri Tüzel Üyelik Şartları

Bir firmanın veri toplama şirketi tüzel üyesi olabilmesi için aşağıdaki şartları haiz olması aranır:

1. Ana faaliyet konusunun 'kamuoyu veya pazar araştırması' olması, kendisini bu şekilde tanıtıyor olması ve faaliyet belgesinde "30- 73.20.03" NACE kodunu havi şekilde "Piyasa ve Kamuoyu Araştırma Faaliyetleri (anket yapma, kamuoyu yoklamaları vb) grubunda yer alması gerekir,
2. Üyelik başvurusu yapan firma, Türkiye'de kurulu, TC sınırları içerisinde en az 1 yıl faaliyette olmalı, firma temsilcisi imza yetkilisi olmalı ve noter onaylı yetki belgesini ibraz etmeli, araştırma sektöründe veya şirketlerin araştırma departmanlarında ise en az 5 yıl ulusal yahut uluslararası çalışma yapmış olması, (Bu şartlar, önceki dönemlerde veya hali hazırda genel kurul ile TÜAD yönetim organlarına seçilmiş ve bu organlarda görev yapmış tüzel üye temsilcisi için aranmaz. Bu şart, önceki dönemlerde veya hali hazırda genel kurul ile TÜAD yönetim organlarına seçilmiş ve bu organlarda görev yapmış üyeler için aranmaz. Ancak yeni kurulan bir veri toplama firmasının kurucusu yahut yetkili temsilcisi daha önce TÜAD tüzel üyesi ise kuruluş süresinin en az 1 yıl olması şartı aranmaz.
3. GAB ve ISO:20252 belgelerine veya bu belgelerin yerini alan güncel halleri ile bu belgelerin Yönetim Kurulu tarafından tespit edilecek muadillerine sahip olması,
4. Üyelik başvurusu yapan firmanın, Türkiye coğrafyası içinde araştırmanın veri toplama, veri işleme ve veri teslim etme süreçlerini gerçekleştirip esas olarak araştırma şirketlerine hizmet vermesi,
5. TÜAD Yönetim Kurulu tarafından hazırlanmış olan "Yüksek Profesyonel Standartlar Taahhüdü"nü imzalayıp kabul etmiş olması,
6. Dernek Yönetim Kurulu'nun görevlendirdiği bir kişinin aday firmayı ticari olarak kayıtlı olduğu merkez ofisinde ziyaret etmesi ve gereken vasıfları taşıdığına dair onay vermesi,
7. En az 3 yıldır TÜAD üyesi olan 2 TÜAD araştırma tüzel üyesi ve 2 tüzel üye veri toplama firmasından referans almış olması
8. En az 2 yerel ve/veya uluslararası araştırma şirketine hizmet vermiş olması ve bunu belgelemesi
9. Tüzel üye temsilcisi olacak kişi imzaya yetkili olmalıdır ve noter onaylı yetki belgesini ibraz etmelidir. Türkiye'de faaliyet gösteren araştırma ve veri toplama firmalarında ya da diğer firmalarda, araştırma ile ilgili bir pozisyonda en az 3 sene çalışıyor olması şartı aranır.

Yukarıdaki şartları haiz olan üye adaylarının başvuruları Yönetim Kurulu'nun tarafından incelenir ve Yönetim Kurulu üyelerinin üçte iki çoğunluk oyu ile üyeliğe kabul veya ret kararı verilir. Üyeliğe kabul edilen adayın, aidat bedelinin tamamının tek keredede ödenmesi ile üyeliği kesinleşir.

Esaslar:

Tüzel üyeler tarafından, dernekte kendilerini temsil için belirledikleri ve bunu yazılı olarak belgelendirdikleri temsilcilerin her türlü eylem ve kararları tüzel üyeyi tam ve eksiksiz olarak bağlar.

C. Bireysel Üyelik Şartları

Bir kişinin bireysel üye olabilmesi için aşağıdaki şartları haiz olması aranır:

1. Türkiye’de faaliyet gösteren araştırma ve veri toplama firmalarında ya da diğer firmalarda, araştırma ile ilgili bir pozisyonda en az 1 sene çalışıyor ya da halen çalışmıyorsa en az 3 yıl çalışmış olması,
2. En az 2 yıldır TÜAD üyesi olan 3 bireysel yahut tüzel dernek üyesinden olumlu referans verilmiş olması,
3. TÜAD Yönetim Kurulu tarafından hazırlanmış olan “Yüksek Profesyonel Standartlar Taahhüdü”nü imzalayıp kabul etmiş olması.

Yukarıdaki şartları haiz olan üye adaylarının başvuruları Yönetim Kurulu tarafından incelenir ve Yönetim Kurulu üyelerinin üçte iki çoğunluk oyu ile üyeliğe kabul veya ret kararı verilir. Üyeliğe kabul edilen adayın, aidat bedelinin tamamının tek kerede ödenmesi ile üyeliği kesinleşir.

D. Etkinlik Üyeliği Şartları

Dernek amaçlarına uygun olarak, dernek faaliyetlerine katkıda bulunmak isteyen akademisyen, danışman yahut kamu görevlileri, etkinlik üyesi olabilir. Etkinlik üyeliği için adaydan, TÜAD Yönetim Kurulu tarafından hazırlanmış olan “Yüksek Profesyonel Standartlar Taahhüdü”nü imzalayıp kabul etmiş olması şartı aranır.

Etkinlik üye adayı, Yönetim Kurulu üyelerinden en az 2 kişinin önerisi veya bizzat adayın Yönetim Kurulu'na yazılı başvurusu ile aday olarak ele alınır. Yukarıdaki şartları haiz olan üye adaylarının başvuruları Yönetim Kurulu tarafından incelenir ve Yönetim Kurulu üyelerinin üçte iki çoğunluk oyu ile üyeliğe kabul veya ret kararı verilir. Etkinlik üyelerinden, üyelik aidatı alınmaz ve kendilerine seçme ve seçilme hakkı da tanınmaz.

E. Onur Üyeliği Şartları

Yönetim Kurulu'nun alacağı karara göre araştırmacılar ve araştırmacılık mesleğine, derneğe katkıda bulunan diğer meslek mensupları TÜAD'a onur üyesi olarak Yönetim Kurulu'nun üçte iki çoğunluk kararı ile üyeliğe kabul edilebilirler. Bu üyelerden, üyelik aidatı alınmaz ve oy kullanamazlar. Onur üye adayları meslekte 30 yılını tamamlamış kişilerden seçilir. Her yıl azami 3 kişi onur üyesi olabilir.

3.3 Üyelikten Çıkma

Üyelikten çıkmak isteyenler, bu taleplerini dilekçe ile Yönetim Kurulu'na sunarak Dernek üyeliğinden her daim çıkabilirler. Üyenin istifa dilekçesi Yönetim Kurulu'na ulaştığı anda çıkış işlemleri sonuçlanmış sayılır. Üyelikten ayrılma, üyenin derneğe olan birikmiş borçlarını sona erdirmez.

3.4 Üyelikten Çıkarılma ve Üyeliğin Sona Ermesi

1. Derneğin amaçlarına, tüzüğüne, etik ve araştırma kurallarına,
2. Yüksek Profesyonel Standartlar Taahhüdü'ne,
3. ESOMAR kurallarına aykırı davranışlar,
4. Sektörün itibarını, mesleğin onurunu zedeleyecek davranışlarda veya beyanlarda bulunanlar,
5. Yönetim Kurulu tarafından verilen kararlara uymayan, kendisine verilen görevleri icra etmektен sürekli kaçınanlar,
6. GAB denetim tarihlerini geçirmiş ve belge kullanım hakkını yitirmiş olanlar,
7. Aidat ve cari borçlarını vaktinde ödemeyen ve ödemekten imtina edenler,
8. Tüzük ve yönetmelikte olan diğer üye olma şartlarını kaybetmiş olanlar,

Yönetim Kurulu resen üyelikten çıkarılma kararı alabilir. Üyelikten çıkarılma üyenin derneğe olan birikmiş borçlarını sona erdirmez. Aidat borcu olan ve üyeliği sonlandırılan tüzel ya da bireysel üyelerin borçları bir sonraki yıla devreder ve yeni yılın da üyelik aidatından sorumlu tutulur. Üyeler borçlarını peşin ve tek seferde ve belirtilen tarihe kadar ödemek zorundadır.

Üyelikten çıkarılan üyeler tekrar üye olmak için derneğe başvururlarsa; Yönetim Kurulu, çıkarılma nedenini inceler ve tekrar üyeliğe alınıp alınmama konusunda karar verir. Üyelikten çıkarılan bir üyenin, tekrar üyeliğe alınması ve başvuru yapmasına uygunluk kararı Yönetim Kurulu tarafından verilir. Tekrar üyeliğe başvurması uygun görüldüğü durumda üyelik başvurusu kabulü 1 yıl sonrası için onaylanır. Aday üyeler eski aidat borçlarını yasal faizi ile birlikte ödemedikçe, üyeliğe kabul edilmezler.

Tüzel üye temsilcisinin, temsil ettiği firma ile ilişkisinin sonlanması durumunda, üyeliği düşer ve temsilcinin dernek yönetim organlarında aldığı görev (ler) kendiliğinden sona erer.

Dernekten çıkan veya çıkarılan üyeler, üye kayıt defterinden, derneğin web sitesindeki ilgili yerlerden silinir ve dernek mal varlığında hak iddia edemezler.

3.5 İtirazlar

Yukarıda yer alan Yönetim Kurulu'nun "üyenin çıkarılması" kararlarına karşı, çıkarılan üye, kararın kendisine tebliğ olduğu tarihten itibaren 15 gün içinde yazılı olarak Yönetim Kurulu kanalı ile Genel Kurula itiraz edebilir. Üyenin bu itirazı, Genel Kurul tarihinden en geç 30 gün öncesine kadar Yönetim Kurulu'na ulaştığı takdirde ilk Genel Kurul gündemine alınır. Aksi halde bir sonraki Genel Kurulda karara bağlanır.

4. DERNEĞİN ORGANLARI

Ana Organlar:

- 4.1 Genel Kurul
- 4.2 Yönetim Kurulu
- 4.3 Denetleme Kurul

Tali Organlar:

- 4.4 Disiplin Kurulu
- 4.5 Etik Kurul
- 4.6 Danışma Kurulu
- 4.7 Veri Toplama Kurulu
- 4.8 Yürütme Kurulu
- 4.9 İstişare Konseyi

4.1 Genel Kurul

Kuruluşu

Genel Kurul, Derneğin en yetkili karar organı olup, asıl üyeler olan araştırma ve veri toplama tüzel üyeleri ve bireysel üyelere oluşur. Etkinlik ve onur üyeleri ise, seçme ve seçilme hakkı olmaksızın gözlemci olarak Genel Kurul'a katılabilirler.

Ancak bugüne kadar bireysel üye sıfatıyla derneğe üye olup, yeni tanımlama ile etkinlik üyesi sınıfına dahil olan üyelerimizin seçme ve seçilme hakkı saklıdır.

Olağan Toplantılar ve Çoğunluk

Genel Kurul, her iki yılda bir, Ocak ayı içinde Yönetim Kurulu'nun çağrısı üzerine toplanır. Yönetim Kurulu tüzüğe göre üyelerin listesini düzenler. Bir dönem; iki yılda bir Ocak ayında yapılan iki Olağan Genel Kurul tarihi arasındaki 2 yıllık zamandır.

Olağanüstü Toplantılar ve Davet Yeter Sayısı

Genel Kurul, Yönetim ve Denetleme Kurullarının gerekli gördüğü hallerde yapacağı çağrı ile yahut üyelerin beşte birinin yazılı isteği üzerine olağanüstü toplanır. Yönetim Kurulu, Genel Kurulu toplantıya çağırmasa; üyelere birinin başvurusu üzerine sulh hâkimi, üç üyeyi genel kurulu toplantıya çağırarak görevlendirir.

Olağan ve Olağanüstü Toplantıların Yapılışı

Genel Kurul'a katılma hakkını haiz üyeler, Yönetim Kurulu tarafından önceden düzenlenerek, Genel Kurul tarihinden 15 gün önce tüm üyelere, toplantı günü, saati, yeri ve gündemi ile birlikte mahalli bir gazetede ilan edilmek veya yazılı ya da derneğin internet sayfasında ilan edilerek elektronik posta ile bildirilmek suretiyle tebliğ ve ilan edilir.

Bu tebliğde, ilk toplantıda, çoğunluk sağlanamaması sebebiyle toplantı yapılamazsa ikinci toplantının hangi gün yapılacağı belirtilir. İlk toplantı günü ile ikinci toplantı günü arasındaki süre yedi günden az altmış günden fazla olamaz. Toplantı başka bir sebeple geri bırakılırsa bu durum, geri bırakılma sebepleri de belirtilmek suretiyle, toplantı ilanının yapıldığı gazeteyle veya derneğin internet sitesindeki duyuru ile ve dernek üyelerinin elektronik posta adreslerine bildirilerek ikinci bir ilan ile duyurulur. İkinci toplantının geri bırakılma tarihinden itibaren en geç altı ay içinde yapılması zorunludur. Üyeler, ikinci toplantıya birinci fıkrada belirtilen esaslara göre yeniden çağrılır.

Üye listesi toplantı günü imzaya sunulmak üzere toplantı salonu girişinde imzaya sunulur. Düzenlenen listedeki adları yanına imzalarını koyarak toplantıya girerler. Ancak derneğe bulunduğu yıl ve geçmiş yıllara ait aidat borcu olanlar, Genel Kurul'da oy kullanamazlar.

Üyeler Genel Kurul ilan tarihinde Yönetim Kurulu tarafından düzenlenmiş listedeki adları yanına imzalarını koyarak toplantıya girerler.

Yeter sayı sağlanmışsa durum bir tutanakla tespit edilir ve toplantı Yönetim Kurulu Başkanı veya görevlendireceği Yönetim Kurulu üyelerinden biri tarafından açılır. Açılıştan sonra toplantıyı yönetmek üzere bir başkan, bir başkan vekili ve bir sekreter seçilir. Toplantının yönetimi Genel Kurul Başkanı'na aittir. Dernek organlarının seçimi için yapılacak oylamalarda, oy kullanan üyelerin divan heyetine kimliklerini göstermeleri ve hazırlanmış listesindeki isimlerinin karşılıklarını imzalamaları zorunludur.

Toplantının yönetimi ve güvenliğinin sağlanması divan başkanına aittir.

Genel Kurulda, yalnızca gündemde yer alan maddeler görüşülür. Ancak toplantıda hazır bulunan üyelerin onda biri tarafından görüşülmesi yazılı olarak istenen konuların gündeme alınması zorunludur.

Genel Kurulda her üyenin bir oy hakkı vardır; bireysel üye oyunu şahsen, tüzel üye ise temsilcisi vasıtasıyla vekaleten kullanmak zorundadır. Onur ve etkinlik üyeleri Genel Kurul toplantılarına katılabilir ancak oy kullanamazlar. Seçim öncesi tüzel ya da gerçek kişiler kendi aralarında toplanarak Derneğe ait ortak projeleri gerçekleştirmek için işbirliğini amaçlayan aday listeleri oluşturabilirler. Seçim, listeler ve aynı zamanda bireysel adaylar arasında yapılır.

Toplantıda görüşülen konular ve alınan kararlar bir tutanağa yazılır ve divan başkanı ile yazman tarafından birlikte imzalanır. Toplantı sonunda, tutanak ve diğer belgeler Yönetim Kurulu başkanına teslim edilir. Yönetim Kurulu başkanı bu belgelerin korunmasından ve yeni seçilen Yönetim Kurulu'na yedi gün içinde teslim etmekten sorumludur.

Organların Seçiminde Gözetilecek Usul ve Esaslar

Dernek Organları için yapılacak seçimlerde, Genel Kurul üye tam sayısının salt çoğunluğu aksine bir karar vermezse seçimler blok liste ile yapılır.

1. Blok Liste

Blok liste ile yapılacak seçimlerde, kullanılacak oy pusulası, o Dernek biriminin organları için hazırlanır. Bu oy pusulasında seçilecek üye sayısı kadar asıl üye adayı ile seçilmesi gereken yedek üye sayısı kadar aday yer alır.

Blok listeler dışında asıl ve yedek üye adayı olarak başvuruda bulunulabilir. Genel Kurul Başkanlığınca kesinleştirilen bireysel adayların ad ve soyadlarını içeren bir liste Genel Kurul salonunda görünür bir yere asılır. Basılmış olan blok listeler, Genel Kurul Başkanlığınca mühürlenerek veya Genel Kurul Başkanlığının alacağı ve üyelere açıklayacağı hologram veya benzeri başka bir yöntem kullanılarak oy pusulası haline dönüştürülür.

Blok listede yazılı isimler çizilebilir, yerine bütün adaylar arasından isimler yazılabilir. Her adayın aday olduğu listeden, şahsen veya ayrı listelerden aldığı oylar hesaba katılarak toplanır ve böylece sıralama belirlenir.

Asıl ve yedek üyeler ayrı olarak belirlenir. Seçilecek asıl ve yedek üye sayısından fazla isim yazılı pusulalar ve asıl üye sayısının yarısından az isim yazılı pusulalar geçersizdir.

Ayrı organlar için tek oy pusulası düzenlenebilir. Bu halde bir organ listesinde geçersizlik varsa, oy pusulasının yalnızca ilgili organ için olan bölümü iptal edilir. Pusulanın diğer organla ilgili bölümleri geçerli olur ve sayılır.

2. Çarşaf Liste

Genel Kurul üye tam sayısının salt çoğunluğu ile yapılacak oylama sonucunda çarşaf (tek ve ortak) oy pusulası yöntemiyle seçimlerin yapılmasına karar verilebilir. Bu halde adaylar, Genel Kurul Başkanlığınca ad çekme ile belirlenecek harften başlamak üzere ve soyadı alfabe esasına göre sıralanır ve ortak liste olarak bastırılır. Bu listeler, Genel Kurul Başkanlığınca mühürlenerek veya benzeri bir yöntem uygulanarak oy pusulasına dönüştürülür. Oylama pusulalarındaki aday isimlerinin yanına işaret konarak yapılır. Oy pusulasında, seçilecek asıl üye sayısı kadar adayın işaretlenmesi suretiyle oy kullanılır. Fazla işaretlenmiş veya seçilecek organın üye sayısının yarısından az işaretlenmiş olan oy pusuları geçersizdir.

Çarşaf liste yöntemine göre seçim yapılırsa, adayların aldıkları oy sırasına göre, genel sıralama yapılarak, asıl ve yedek üyeler belirlenir. En çok oy alanlar asıl, ondan sonra gelenler yedek üye seçilmiş olur. Eşit oy alanlar arasında kurayla isim belirlenir ve sıra saptanır.

Kararlarda Çoğunluk

Her asıl üyenin Genel Kurul'da bir oy hakkı vardır. Genel Kurul'da kararlar, bulunan üyeler salt çoğunluğu ile alınır. Şu kadar ki, tüzük değişikliği ve derneğin feshi kararları, ancak toplantıya katılan üyelerin üçte iki çoğunluğuyla alınabilir. Etkinlik ve onur üyelerinin oy hakkı yoktur.

Tüzük Değişikliği

Tüzük değişikliği Genel Kurul kararı ile yapılabilir.

Genel Kurulda tüzük değişikliği yapılabilmesi için Genel Kurula katılma hakkı bulunan üyelerin üçte iki çoğunluğu aranır. Çoğunluğun sağlanamaması sebebiyle toplantının ertelenmesi durumunda ikinci toplantıda çoğunluk aranmaz. Ancak, bu toplantıya katılan üye sayısı, yönetim ve denetim kurulları üye tam sayısının iki katından az olamaz.

Tüzük değişikliği için gerekli olan karar çoğunluğu toplantıya katılan ve oy kullanma hakkı bulunan üyelerin oylarının üçte ikisidir. Genel Kurulda tüzük değişikliği oylaması açık olarak yapılır.

Toplantı Gündemi

Genel Kurul toplantısında, sadece gündemde yer alan konular görüşülür. Ancak toplantıda hazır bulunan üyelerin en az onda biri tarafından görüşülmek istenen tüzük değişikliği dahil tüm konuların gündeme konulması zorunludur.

Toplantısız veya Çağrısız Alınan Kararlar

Bütün üyelerin bir araya gelmeksizin yazılı katılımıyla alınan kararlar ile dernek üyelerinin tamamının bu tüzükte yazılı çağrı usulüne uymaksızın bir araya gelerek aldığı kararlar geçerlidir. Bu şekilde karar alınması olağan toplantı yerine geçmez.

Genel Kurul'un Yetkileri

Aşağıdaki hususların görüşülüp karara bağlanması Genel Kurul'un yetkisindedir:

1. Tüzüğün değiştirilmesi,
2. Dernek ve organlarında görev alacak üyelerin seçimi,
3. Yönetim ve Denetleme Kurullarının raporlarının görüşülmesi, Yönetim Kurulu'nun ibra edilmesi,
4. Yönetim Kurulu'nca hazırlanan bütçe taslağının görüşülüp aynen veya değiştirilerek kabulü,
5. Menkul veya gayrimenkuller satın alması veya bunların satılabilmesi için Yönetim Kurulu'na yetki verilmesi,
6. Yönetim Kurulu'nca dernek çalışmaları ve organları ile ilgili olarak hazırlanacak yönetmelikleri inceleyip aynen veya değiştirilerek onaylanması,
7. Derneğin feshi,
8. İlgili kanun ve yönetmeliklerle bu tüzükte kendisine tevdi edilen diğer görevlerin yapılması.

Seçilenlerin İdareye Bildirilmesi

Genel Kurul'da yapılan seçimleri takip eden otuz gün içinde Yönetim Kurulu Başkanı tarafından Yönetim ve Denetleme Kurulları asıl ve yedek üyelerinin ad ve soyadları, meslekleri ve adresleri mahallin Mülki Amirliğine yazı ile bildirilir.

Aşağıda belirtilen kişiler derneğin yönetim organları ve diğer kurullarında görev alamazlar.

1. Yüz kızartıcı herhangi bir suçtan hüküm giymiş,
2. Mesleğin yanlış icrasından dolayı hüküm giymiş,
3. Süreli ya da süresiz meslekten yasaklı olan,
4. Herhangi bir disiplin cezası almış olan,
5. Derneğe aidat veya cari borcu olanlar.

4.2. Yönetim Kurulu

Yönetim Kurulu, 11 asıl ve 5 yedek üye olmak üzere Genel Kurul'da seçilir. Yönetim Kurulu asıl üyeliğinde istifa veya başka sebeplerden dolayı boşalma olduğu takdirde Genel Kurulda aldığı oy çokluğu sırasına göre yedek üyelerin göreve çağrılması mecburidir.

Yönetim Kurulu, seçimden sonraki ilk toplantısında bir kararla görev bölüşümü yaparak başkan, asbaşkan, sekreter, sayman ve üyeleri belirler.

Yönetim Kurulu, tüm üyelerin haber edilmesi şartıyla her zaman toplantıya çağrılabilir. Üye tamsayısının yarısından bir fazlasının hazır bulunması ile toplanır. Kararlar, toplantıya katılan üye tam sayısının salt çoğunluğu ile alınır.

Yönetim Kurulu'nun üst üste iki kez aynı konuda karar alamaması durumunda, Yönetim Kurulu başkanının yer aldığı tarafın kararı, Yönetim Kurulu kararı olarak geçerlilik kazanır.

Yönetim Kurulu üyelerinin tamamının istifa etmesi halinde, istifa kararının alındığı son Yönetim Kurulu'nda Olağanüstü Genel Kurul için en az 30 en çok 40 gün içinde tarih belirlenir ve görevi yedek üyelere teslim ederler. Dernek üyeliği daha eski olan üyelere öncelikle atanır. Görevi devir alan yedek Yönetim Kurulu üyeleri Olağanüstü Genel Kurul ilanını yapar ve gerçekleştirilmesini organize eder, Derneğin yürütmekte olan projelerinde karşılaşılan acil durumlar konusunda karar verebilirler.

İş Bölümü

Yönetim Kurulu'na seçilen üyeler, Genel Kurul toplantısından sonra en geç yedi gün içinde toplanarak aralarında bir başkan, bir asbaşkan, bir genel sekreter ve bir sayman seçerler. Seçim esnasında şu kıstaslar uygulanır.

1. Yönetim Kurulu Başkanı, art arda iki dönem başkan olamaz,
2. Yönetim Kurulu Başkanının en az bir dönem Yönetim Kurulu'nda görev almış olması gerekir.

Yönetim Kurulu'nun Görevleri

1. Derneğin vizyon ve misyonu doğrultusunda projeleri oluşturmak ve gerçekleştirmek,
2. Derneği temsil etmek veya bu hususta kendi üyelerinden biri veya bir kaçına yetki vermek,
3. Derneğin gelir ve gider hesaplarına ilişkin işlemleri yapmak ve gelecek dönem taslak bütçesini hazırlamak ve Genel Kurula sunmak,
4. İlgili kanun ve yönetmeliklerle bu tüzükte kendisine tevdi edilmiş diğer görevleri yerine getirmek ve Genel Kurula sunmak,
5. Derneğin çalışmaları ile ilgili yönetmelikleri hazırlayarak Genel Kurul onayına sunmak,
6. Yönetim Kurulu Genel Kuruldan aldığı yetkiye dayanarak Uluslararası kuruluşlara üye olmak ve iş birliğinde bulmak,
7. Yönetim Kurulu Genel Kuruldan aldığı yetkiye dayanarak gerekli görülen yerlerde şube açıp şube kapatmak ve denetlemek,
8. Genel Kurulun verdiği yetki ile taşınmaz mal satın almak, derneğe ait taşınır ve taşınmaz malları satmak, bina veya tesis inşa ettirmek, kira sözleşmesi yapmak, dernek lehine rehin ipotek veya aynı haklar tesis ettirmek,
9. Gerekli görülen yerlerde temsilcilik açılmasını sağlamak,
10. Genel Kurulda alınan kararları uygulamak,
11. Her faaliyet yılı sonunda derneğin işletme hesabı tablosu veya bilanço ve gelir tablosu ile Yönetim Kurulu çalışmalarını açıklayan raporunu düzenlemek, toplandığında Genel Kurula sunmak, bütçenin uygulanmasını sağlamak,
12. Derneğe üye alınması veya üyelikten çıkarılma hususlarında karar vermek,
13. Derneğin amacını gerçekleştirmek için yetkisi dahilinde her çeşit kararı almak ve uygulamak,
14. Mevzuatın kendisine verdiği diğer görevleri yapmak ve yetkileri kullanmak.

Yönetim Kurulu Başkanı'nın Görevleri

1. Başkan, Yönetim Kurulu'nu tüzel ve özel kişilere, adli ve idari mercilere, dairelere, meclislere ve bu tür kuruluşlara karşı temsil eder. Derneği sorumluluk ve yükümlülük altına sokan sözleşmeleri ve anlaşmaları Yönetim Kurulu'ndan yetki alarak tek başına yapar ve imzalar. Başkan bulunmadığında, yerine Asbaşkan, Genel Sekreter veya sayman üyeden herhangi ikisinin müşterek imzasının bulunması zorunludur.
2. Başkan Yönetim Kurulu'nu sevk ve idare eder. Yönetim Kurulu toplantı gündemini oluşturur.
3. Toplantıda eşit oy halinde, başkanın oyuna üstünlük tanınır.
4. Derneğin basın açıklamalarını ve temsilini bizzat başkan yahut görevlendireceği üye yapar.

Sayman Üyenin Görevleri

1. Derneğin her türlü mali işlerini, Genel Kurul tarafından onaylanan yıllık bütçe ile bu tüzüğe göre düzenlenecek saymanlık yönetmeliği hükümlerine uygun olarak, Başkan ile birlikte yürütür.
2. Derneğin gelirlerinin kanunlarda belirtilen alındı belgesi ile; her türlü giderlerin yasal harcama belgesi ile yapılmalarını sağlar ve bu belgeleri Başkan veya yerine imzaya yetkili üye ile birlikte imzalar.

3. Saymanlığa ait bütün defter ve kayıtları kanun, kararname, tüzük, yönetmelik ve tebliğlere uygun olarak tutulmasını sağlar.
4. Derneğin dönem sonu hesapları ile yeni dönem bütçesinin hazırlanmasını ve Genel Kurul'ca kabul edilen bütçenin uygulanmasını sağlar ve bütçe dışı harcamalara onay vermez.
5. Derneğin tüm taşınmaz mallarıyla haklarını, taşınabilir mal ve kıymetli kağıtlarını demirbaş defterine işletir. Bunlarla ilgili evrakın korunmasını sağlar.

4.3 Denetleme Kurulu

Kuruluşu

Denetleme Kurulu, 3 asıl ve 3 yedek üyeden oluşmak üzere Genel Kurul tarafından seçilir.

Denetim kurulu asıl üyeliğinde istifa veya başka sebeplerden dolayı boşalma olduğu takdirde Genel Kurulda aldığı oy çokluğu sırasına göre yedek üyelerin göreve çağrılması mecburidir. Eşit oylar mevcutsa, meslekteki kıdemi en fazla olan davet edilir. Üye seçimi yapılırken gerek Yönetim Kurulu'nda gerekse yedeklerin kurula davetinde aynı şirketten iki kişi olamaz.

Denetim kurulunun iki kez üst üste aynı konuda karar alamaması durumunda, Yönetim Kurulu başkanının yer aldığı tarafın kararı, Yönetim Kurulu kararı olarak geçerlilik kazanır.

Görevleri

1. Dernek yetkili profesyonel yöneticisinin çağrısı üzerine en az yılda bir defa toplanarak Derneğin gelir ve gider defterlerini, makbuz ve ispatlayıcı evrak dosyalarını inceler ve yapılan giderlerin Yönetim Kurulu kararlarına uygun olup olmadığını araştırarak vardığı sonuçları Genel Kurul'a duyurur.
2. Vardığı sonuçları en geç altı ayda bir Yönetim Kurulu'na duyurur. Gerektiğinde Genel Kurul'u olağanüstü toplantıya çağırır.
3. Derneğin İç Denetimi: Dernekte Genel Kurul, Yönetim Kurulu veya Denetim Kurulu tarafından iç denetim yapılabileceği gibi, bağımsız denetim kuruluşlarına da denetim yaptırılabilir. Genel Kurul, Yönetim Kurulu veya bağımsız denetim kuruluşlarınca denetim yapılmış olması, Denetim Kurulunun yükümlülüğünü ortadan kaldırmaz. Denetim Kurulu tarafından en geç yılda bir defa derneğin denetimi gerçekleştirilir. Genel Kurul veya Yönetim Kurulu, gerek görülen hallerde denetim yapabilir veya bağımsız denetim kuruluşlarına denetim yaptırabilir.

4.4 Disiplin Kurulu

Derneğin tüzüğünü, TC'nin ilgili yasalarını, amir hükümlerini çiğneyen, etik araştırma kurallarına, Yüksek Profesyonel Standartlar Taahhüdü, ESOMAR kurallarına, sektörün itibarını, mesleğin onurunu zedeleyecek aykırı davranışlarda veya beyanlarda bulunan, yönetim organlarınca verilen kararlara uymayan, kendisine verilen görevleri icra etmekten sürekli kaçınan, üye olma şartlarını kaybetmiş olan üyeler, dernek üyeleri veya dernek ile üyeler arasında ya da derneğe başvuruda bulunan üçüncü şahıslar ile çıkabilecek çekişmeleri gidermek ve disiplin yönetmeliğinde tanımlanan cezai uygulamaları yürütmek üzere Disiplin Kurulu seçilir.

Disiplin Kurulu, Genel Kurulca seçilen 5 asıl ve 3 yedek üyeden oluşur. Disiplin Kuruluna aday olabilmek için herhangi bir disiplin cezası almamış olmak zorunludur. Disiplin Kurulu, kendisine yansıtılan konuları inceleyerek karara bağlar.

Disiplin Kurulu, Yönetim Kurulu Başkanı, Denetleme Kurulu Başkanı ve Genel Kurul'un seçeceği üç üyeden olmak üzere 5 kişiden oluşur. Asıl üyeliklerde boşalma olması halinde yerlerini doldurmak üzere 3 de yedek üye seçilir.

Disiplin kurulunun iki kez üst üste aynı konuda karar alamaması durumunda, Yönetim Kurulu başkanının yer aldığı tarafın kararı, Yönetim Kurulu kararı olarak geçerlilik kazanır.

Yönetim Kurulu, disiplin kurulunun çalışma esas ve şartlarını düzenleyecek şekilde bir yönetmelik hazırlar ve var olan yönetmeliklerde de değişiklikler yapabilir. Bu yönetmelikler ve yönetmeliklerde yapılacak değişiklikler dernek merkezinde ilan edilir, yapılacak ilk Genel Kurulda ise üyelere birer örneği tebliğ edilir.

4.5 Etik Kurul

Kurul, derneğin amaçları doğrultusunda tüm dernek üyelerinin yasalara, meslek ve kişilik haklarına hakkaniyet doğrultusunda hareket edip etmediğinin kendine bildirilen ihbar, ikaz ya da ihbar ve ikaza gerek kalmadan kendiliğinden ve resen hareketle gerekli araştırma ve tetkikleri yaparak, Yönetim ve/veya Denetim Kurulunu harekete geçiren bir organdır.

Kurul üyelerinin seçimi dernek Yönetim Kurulu seçimleri ile birlikte yapılır. Kurul 5 asıl ve 3 yedek üyeden oluşur.

1. Etik kurul üyeleri, araştırma sektöründe en az 8 yıl görev yapmış kişilerden seçilir.
2. Aynı araştırma şirketinde çalışan birden fazla kişi etik kurul üyesi olamaz.

Genel Kurul'da yapılan seçimden sonra asıl üyeler açık oyla kendi aralarında bir başkan, bir başkan vekili, bir idari sekreter seçerler. Kurul gerektiğinde Disiplin Kurulu ve / veya Yönetim Kurulu ile ortak toplantılar düzenleyebilir.

Etik kurul asıl üyeliğinde istifa veya başka sebeplerden dolayı boşalma olduğu takdirde yedekler arasından mesleki olarak en kıdemli olan kişi Etik Kurula davet edilir.

Kurul çalışmalarını alt kurullar oluşturarak yürütebilir.

4.6 Danışma Kurulu

Amaç

Medyada ve reklamda kullanılan ve ödül başvurularında referans olan araştırma sonuçlarının ESOMAR kodlarına ve 5429nolu Türkiye İstatistik kanununa ve profesyonel standartlara uygunluğu konusunda görüş ve tavsiye bildirir. Kurul, yalnızca gelen taleplere yanıt vermekle kalmayıp, resen olarak da değerlendirmeler yapabilir.

T.C. mahkemelerinden talep gelmesi halinde bilirkişi olarak görev alabilirler.

Kurulun Üyeleri

Bu kurul Yönetim Kurulu tarafından seçilecek 5 kişiden oluşmaktadır. Bu kurula etik kurul başkanı başkanlık eder. Üyeleri tercihen eski başkanlar veya yöneticilerden seçilir. Bu kişiler, en az 15 yıl araştırma sektörü veya ilgili sektörde tecrübe sahibi olan ve doğrudan araştırma ile ilgili ticari faaliyet yapmayan kişiler olmalıdır. Danışma Kurulu 2 yıl süreyle göreve gelir, Yönetim Kurulu'nun belirlediği yönetmelik doğrultusunda görev yapar ve işler.

4.7 Veri Toplama Kurulu

Veri toplama süreçlerinin geliştirilmesi, iyileştirilmesi amacıyla projeler tasarlamak ve uygulamak, veri toplama ile ilgili GAB ve ISO 20252 kalite sistemlerinin uygulamaya geçirilmesini sağlamak, mesleki, etik ve yasal konularda veri toplama şirketlerinin bilinçlendirilmesi için özel çalışmalar yapmak, eğitimlerle hem saha araştırmacılarının kaliteli veri toplama bilincinin artırılmasını sağlamak hem de Veri Şirketlerinin kalite algısını geliştirmek ve Veri Toplama Şirketlerinin gelişimi için toplantılar düzenlemek. Etik dışı Veri Toplama uygulamaları ile ilgili gelen şikayetleri değerlendirmek, konu ile ilgili gerekli araştırmalar yapmak ve sonuçları Yönetim Kurulu'na raporlamak.

Bu kurul, derneğe üye veri toplama tüzel üye temsilcilerinden oluşur. 5 asıl ve 5 yedek üyeden ve Genel Kurul ile 2 yıllığına seçilir. Kurul başkanı Genel Kuruldan sonra yapılacak ilk toplantıda oy çokluğu ile seçilir.

Veri toplama kurulu başkanı 2 ayda bir projelerle ilgili Yönetim Kurulu'na veya başkanına bilgi vermek üzere toplanır.

4.8 Yürütme Kurulu

Yürütme Kurulu, Yönetim Kurulu Başkanı, Yönetim Kurulu'ndan seçilecek üç kişi, Sayman ve Genel Koordinatör'den meydana gelir. Yönetim Kurulu'nca alınan kararlar ve verilen yetkiler çerçevesinde işlerini sevk ve idare eder. Yönetim Kurulu'na karşı sorumludur.

4.9 İstişare Konseyi

Konseyin başlıca görevleri: Türk Pazar, Kamuoyu ve Sosyal Araştırmalar sektörü genel gidişi ve sorunlarını gözden geçirmek ve uzun vadeli tedbirlere ışık tutmak, Dernek amaçlarına en uygun şekilde ulaşabilmek maksadı ile hazırlanacak stratejileri değerlendirmek ve tavsiyelerde bulunmak. Dernek çalışmalarını amaçlara uygunluk ve netice almadaki etkenlikler bakımından incelemek ve gerekli önlemleri tavsiye etmektir.

Konsey yılda en az iki defa Yönetim Kurulu Başkanı'nın daveti ile toplanarak konularını müzakere eder. Konsey kararları istişari nitelikte olup, Yönetim Kurulu'nu bağlamaz. İstişare Konseyi toplantılarına gündemin özelliğine göre, Yasama, Yürütme, Yargı organlarının temsilcileri, sivil toplum örgütleri, kamu tüzel kişiliğini haiz meslek örgütleri ve bunların üst örgütleri, akademik kurumların mensupları ile görüş alışverişinde bulunulmak üzere Konsey Başkanlığınca davet edilebilirler.

Genel Koordinatör'ün Görevleri

Genel Koordinatör, Yönetim Kurulu'nun tabii üyesi olarak Yönetim Kurulu toplantılarına, tali yürütme organları ve alt komite toplantılarına katılır. Başkan adına işleri yürütür.

Yönetim Kurulu'nca verilen yetki çerçevesinde Derneği temsil eder, Dernek teşkilatının en üst düzey yetkilisi olarak Derneğin bilumum hizmet ve yükümlülüklerinin Genel Kurul ve Yönetim Kurulu tarafından belirlenen programlara ve mevzuata uygun olarak yerine getirilmesini ve Yönetim Kurulu'nun belirlediği faaliyet programının uygulanmasını sağlar.

5. KURULLARIN HAREKETE GEÇİRİLMESİ

Derneğe yazılı ya da sözlü olarak ulaşan şikâyetler, disiplin, etik ve yönetim kuruluna eş zamanlı olarak bildirilir. Şikâyet konusunun içeriğine göre yetkili kurullar tarafından değerlendirme yapılır.

Şubelerin Kurulması ve Organları

Genel Merkez dernek amacını gerçekleştirmek için İstanbul'un diğer ilçeleri ile Türkiye'nin diğer il ve ilçelerinde ve yurt dışında Genel Kurul kararıyla şube açabilir. Açılacak bu şubeler, tüzel kişiliği olmayan, dernek amaç ve hizmet konuları doğrultusunda özerk faaliyetlerde bulunmakla görev ve yetkili, tüm işlemlerinden doğan alacak ve borçlarından ötürü kendisinin sorumlu olduğu dernek iç örgütleridir.

Genel Kurulda alacağı kararla şube açabilmek için aşağıdaki işlemleri yerine getirir.

Genel Kurulda alınan kararla Merkez Yönetim Kurulu, şubenin açılabilmesi için en az üç kişiye görev verir. Bu üç kişilik kurucular kurulu, Dernekler Yönetmeliğinde belirtilen şube kuruluş bildirimini ve gerekli sair belgeleri, şube açılacak yerine en büyük mülki amirliğine verir.

Şubenin Organları:

1. Şube Genel Kurulu
2. Şube Yönetim Kurulu
3. Şube Denetim Kurulu

Bu organların görev ve yetkileri ile bu tüzükte yer alan dernekle ilgili diğer hükümler, mevzuatın öngördüğü çerçevede şubede de uygulanır.

Şube Genel Kurulu'nun Oluşması Görev ve Yetkileri:

1. Şube Genel Kurulu şubeye bağlı üyelerin toplanmasıyla oluşur.
2. Şube Genel Kurulu şubeye bağlı yönetim, denetleme kurulunun yıllık çalışmasını görüşür.
3. Yönetim Kurulu çalışmalarını hakkında görüşmelerde bulunur ve bu konuda karar alır.
4. Şube Yönetim Kurulu'nun 7 asıl ve 7 yedek üyesi, şube denetim kurulunun 3 asıl ve 3 yedek üyesini genel merkez genel kurul delegelerini seçer.
5. Şubeler Genel Merkez Kurulu'nda 7/1 oranında delegeyle temsil edilirler.

6. Şube Genel Kurulu iki yılda bir olağan, üyelerinin 1/5 inin, denetim kurulunun ve genel merkez istemi ile olağan üstü toplanır.
7. Şube Genel Kurullarını Merkez genel kurulundan en az iki ay evvelden yapmak zorundadır.
8. Şubeler, genel kurul sonuç bildiriminin bir örneğini toplantının yapıldığı tarihi izleyen otuz gün içinde mülki idare amirliğine ve dernek genel merkezine bildirmek zorundadırlar.

Şube Yönetim Kurulu'nun Oluşması Görev ve Yetkileri:

1. Şube Genel Kurulu'nca seçilen 7 asıl ve 7 yedek üyenin bir araya gelmesiyle oluşur.
2. Şube Yönetim Kurulu üyeleri ilk toplantıda aralarında başkan, sekreter, sayman seçerler.
3. Şube Yönetim Kurulu buldukları yerde merkezin işlerini daha iyi yapabilmek için çalışmakla yükümlüdür.
4. Şube Başkanı, şubenin birinci derecede sorumlusu olup şube işlerinin düzenlenmesinde ve yürütülmesinde görevli ve sorumludur.
5. Şube sekreteri şubenin eğitim ve yazışmalarını yürütmek. Şube toplantılarının gündemini hazırlamak, defterlerinin düzenli tutulmasını sağlamakla görevli ve yükümlüdür.
6. Şube saymanı, şubenin mali ve muhasebe ile ilgili işlerini yürütmekle yükümlü olup, bankadan para çekmede başkanla ikinci imza yetkisi vardır.
7. Şubelerin Yönetim Kurulu'nda görevli olanlar genel merkez yönetim veya denetim kuruluna seçildiklerinde şubedeki görevinden ayrılırlar.

Şube Denetim Kurulu'nun Oluşması Görev ve Yetkileri:

1. Şube Denetim Kurulu, şube genel kurulunda seçilen 3 asıl ve 3 yedek üyenin bir araya gelmesiyle oluşur
2. Şube çalışmalarını denetlemek için üç ayda bir toplanmak zorundadır.
3. Yapacakları ilk toplantıda bir başkan ve bir raportör seçerek çalışmalarını yürütürler.
4. Şubenin çalışmalarını denetledikleriyle ilgili bir rapor hazırlayarak bu raporun bir örneğini merkez ve şubeye iletirler.
5. Şubelerin Yönetim Kurulu'nda görevli olanlar genel merkez yönetim veya denetim kuruluna seçildiklerinde şubedeki görevinden ayrılırlar.

Şubelerin Genel Kurullarının Toplanma Zamanı ve Genel Merkez Genel Kurulunda Nasıl Temsil Edileceği
Şubelerin olağan genel kurulu, iki yılda bir Ocak ayında şube Yönetim Kurulu'nca belirlenecek gün yer ve saatte toplanır.

Şubeler, genel kurul sonuç bildiriminin bir örneğini toplantının yapıldığı tarihi izleyen otuz gün içinde mülki idare amirliğine ve dernek genel merkezine bildirmek zorundadırlar.

Genel merkez genel kuruluna en son şube genel kurulunda seçilen delegeler katılır. Genel merkez yönetim ve denetim kurulu üyeleri genel merkez genel kuruluna katılır, ancak şube adına delege seçilmedikleri sürece oy kullanamazlar.

6. DERNEĞİN GELİRLERİ

Derneğin gelirleri şunlardır;

1. Üye Aidatı: Dernek Giriş Ücretleri ve Yıllık Aidatlar tüzel ve şahsi üyeler olmak üzere; Yönetim Kurulu tarafından her mali yılın başında belirlenir ve duyurulur. (Aidatlar her yıl mart ayı sonuna kadar ve tek seferde ödenir, taksitlendirme yapılmaz. Ödenmediği durumlarda uygulanacak yasal faizi de gelirler arasında yer alır. Yönetim Kurulu'nun belirlediği tarihe kadar aidat borcunu ödememiş olan üyeler, üyelik vasfını yitirir.)
2. Gerçek ve tüzel kişilerin kendi isteği ile derneğe yaptıkları bağış ve yardımlar,
3. Dernek tarafından tertiplenen çay ve yemekli toplantı, gezi ve eğlence, temsil, konser, spor yarışması, sektörel ödül törenleri, zirveler, eğitimler, yıllık kitapçığı, sertifika programları, dergi ve dergi ekleri, danışma ücretleri ve konferans gibi faaliyetlerden sağlanan gelirler,
4. Derneğin mal varlığından elde edilen gelirler,
5. Yardım toplama hakkındaki mevzuat hükümlerine uygun olarak toplanacak bağış ve yardımlar,
6. Derneğin amacını gerçekleştirmek için ihtiyaç duyduğu geliri temin etmek amacıyla giriştiği ticari faaliyetlerden elde edilen kazançlar,
7. GAB yıllık belge ücretleri,
8. Diğer gelirler.

7. TUTULACAK DEFTER VE KAYITLAR

Dernek yürürlükteki mevzuata uygun olarak aşağıda yazılı defterleri tutar.

a) İşletme hesabı esasında tutulacak defterler ve uyulacak esaslar aşağıdaki gibidir:

1. **Karar Defteri:** Yönetim Kurulu kararları tarih ve numara sırasıyla bu deftere yazılır ve kararların altı toplantıya katılan üyelerce imzalanır.
2. **Üye Kayıt Defteri:** Derneğe üye olarak girenlerin kimlik bilgileri, derneğe giriş ve çıkış tarihleri bu deftere işlenir.
3. **Evrak Kayıt Defteri:** Gelen ve giden evraklar, tarih ve sıra numarası ile bu deftere kaydedilir. Gelen evrakın asılları ve giden evrakın kopyaları dosyalanır. Elektronik posta yoluyla gelen veya giden evraklar çıktısı alınmak suretiyle saklanır.
4. **İşletme Hesabı Defteri:** Dernek adına alınan gelirler ve yapılan giderler açık ve düzenli olarak bu deftere işlenir.
5. **Alındı Belgesi Kayıt Defteri:** Alındı belgelerinin seri ve sıra numaraları, bu belgeleri alan ve iade edelerin adı, soyadı ve imzaları ile aldıkları ve iade ettikleri tarihler bu deftere işlenir.
6. **Demirbaş Defteri:** Derneğe ait demirbaşların edinme tarihi ve şekli ile kullanıldıkları veya verildikleri yerler ve kullanım sürelerini dolduranların kayıttan düşürülmesi bu deftere işlenir.

Alındı Belgesi Kayıt Defteri ile Demirbaş Defterinin tutulması zorunlu değildir.

b)Bilanço esasında tutulacak defterler ve uyulacak esaslar aşağıdaki gibidir:

1. (a) bendinin 1, 2 ve 3 üncü alt bentlerinde kayıtlı defterler bilanço esasında defter tutulması durumunda da tutulur.
2. **Yevmiye Defteri ve Büyük Defter:** Bu defterlerin tutulma usulü ile kayıt şekli Vergi Usul Kanunu ile bu Kanununun Maliye Bakanlığına verdiği yetkiye istinaden yayımlanan Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği esaslarına göre yapılır.

Defterlerin Tasdiki

Dernekte, tutulması zorunlu olan defterler kullanmaya başlamadan önce il dernekler müdürlüğüne veya notere tasdik ettirilir. Bu defterlerin kullanılmasına sayfaları bitene kadar devam edilir ve defterlerin ara tasdiki yapılmaz. Ancak, bilanço esasına göre tutulan defterler ile form veya sürekli form yapraklı defterlerin, kullanılacağı yıldan önce gelen son ayda, her yıl yeniden tasdik ettirilmesi zorunludur.

Gelir Tablosu ve Bilanço Düzenlenmesi

İşletme hesabı esasına göre kayıt tutulması durumunda yılsonlarında (31 Aralık) (Dernekler Yönetmeliği EK-16'da belirtilen) "İşletme Hesabı Tablosu" düzenlenir. Bilanço esasına göre defter tutulması durumunda ise, yılsonlarında (31 Aralık), Maliye Bakanlığınca yayımlanan Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliğini esas alarak bilanço ve gelir tablosu düzenlenir.

Alındı Belgeleri

Dernek gelirlerinin tahsilinde kullanılacak "Alındı Belgeleri" (Dernekler Yönetmeliği EK- 17'de gösterilen biçim ve ebatla) Yönetim Kurulu kararıyla, matbaaya bastırılır.

Alındı belgelerinin bastırılması ve kontrolü, matbaadan teslim alınması, deftere kaydedilmesi, eski ve yeni saymanlar arasında devir teslimi ve alındı belgesi ile dernek adına gelir tahsil edecek kişi veya kişiler tarafından bu alındı belgelerinin kullanımına ve toplanılan gelirlerin teslimine ilişkin hususlarda Dernekler Yönetmeliğinin ilgili hükümlerine göre hareket edilir.

Yetki Belgesi

Yönetim Kurulu asıl üyeleri hariç, dernek adına gelir tahsil edecek kişi veya kişiler, yetki süresi de belirtilmek suretiyle, Yönetim Kurulu kararı ile tespit edilir. Gelir tahsil edecek kişilerin açık kimliği, imzası ve fotoğraflarını ihtiva eden (Dernekler Yönetmeliği Ek-19'da yer alan) "Yetki Belgesi" dernek tarafından iki nüsha olarak düzenlenerek, dernek Yönetim Kurulu Başkanınca onaylanır. Yönetim kurulu asıl üyeleri yetki belgesi olmadan gelir tahsil edebilir.

Yetki belgelerinin süresi Yönetim Kurulu tarafından en çok bir yıl olarak belirlenir. Süresi biten yetki belgeleri birinci fıkraya göre yenilenir. Yetki belgesinin süresinin bitmesi veya adına yetki belgesi düzenlenen kişinin görevinden ayrılması, ölümü, işine veya görevine son verilmesi gibi hallerde, verilmiş olan yetki belgelerinin dernek yönetim kuruluna bir hafta içinde teslimi zorunludur. Ayrıca, gelir toplama yetkisi Yönetim Kurulu kararı ile her zaman iptal edilebilir.

Gelir ve Gider Belgelerinin Saklama Süresi

Defterler hariç olmak üzere, dernek tarafından kullanılan alındı belgeleri, harcama belgeleri ve diğer belgeler özel kanunlarda belirtilen süreler saklı kalmak üzere, kaydedildikleri defterlerdeki sayı ve tarih düzenine uygun olarak 5 yıl süreyle saklanır.

Beyanname Verilmesi

Derneğin, bir önceki yıla ait faaliyetleri ile gelir ve gider işlemlerinin yılsonu itibarıyla sonuçlarına ilişkin (Dernekler Yönetmeliği EK-21’de bulunan) “Dernek Beyannamesi” dernek Yönetim Kurulu tarafından doldurarak, her takvim yılının ilk dört ayı içinde dernek başkanı tarafından mahallin mülki idare amirliğine verilir.

Bildirim Yükümlülüğü

Mülki amirliğe yapılacak bildirimler;

Genel Kurul Sonuç Bildirimi

Olağan veya Olağanüstü Genel Kurul toplantılarını izleyen otuz gün içinde, yönetim ve Denetim Kurulları ile diğer organlara seçilen asıl ve yedek üyeleri içeren (Dernekler Yönetmeliği Ek-3’te yer alan) Genel Kurul Sonuç Bildirimi mülki idare amirliğine verilir. Genel kurul toplantısında tüzük değişikliği yapılması halinde; genel kurul toplantı tutanağı, tüzüğün değişen maddelerinin eski ve yeni şekli, her sayfası Yönetim Kurulu üyelerinin salt çoğunluğunca imzalanmış dernek tüzüğünün son şekli, bu fıkrada belirtilen süre içinde ve bir yazı ekinde mülki idare amirliğine verilir

Taşınmazların Bildirilmesi

Derneğin edindiği taşınmazlar tapuya tescilinden itibaren otuz gün içinde (Dernekler Yönetmeliği EK-26’da sunulan) “Taşınmaz Mal Bildirimi”ni doldurmak suretiyle mülki idare amirliğine bildirilir.

Yurtdışından Yardım Alma Bildirimi

Dernek tarafından, yurtdışından yardım alınacak olması durumunda yardım alınmadan önce (Dernekler Yönetmeliği EK-4’te belirtilen) “Yurtdışından Yardım Alma Bildirimi” doldurup mülki idare amirliğine bildirimde bulunulur.

Nakdi yardımların bankalar aracılığıyla alınması ve kullanılmadan önce bildirim şartının yerine getirilmesi zorunludur.

Derneğin İç Denetimi

Dernekte genel kurul, yönetim kurulu veya denetim kurulu tarafından iç denetim yapılabileceği gibi, bağımsız denetim kuruluşlarına da denetim yaptırılabilir. Genel kurul, yönetim kurulu veya bağımsız denetim kuruluşlarınca denetim yapılmış olması, denetim kurulunun yükümlülüğünü ortadan kaldırmaz.

Denetim kurulu tarafından en geç yılda bir defa derneğin denetimi gerçekleştirilir. Genel kurul veya yönetim kurulu, gerek görülen hallerde denetim yapabilir veya bağımsız denetim kuruluşlarına denetim yaptırabilir.

Derneğin Borçlanma Usulleri

Dernek amacını gerçekleştirmek ve faaliyetlerini yürütebilmek için ihtiyaç duyulması halinde yönetim kurulu kararı ile borçlanma yapabilir. Bu borçlanma kredili mal ve hizmet alımı konularında olabileceği gibi nakit olarak ta yapılabilir. Ancak bu borçlanma, derneğin gelir kaynakları ile karşılanamayacak miktarlarda ve derneği ödeme güçlüğüne düşürecek nitelikte yapılamaz.

Değişikliklerin Bildirilmesi

Derneğin yerleşim yerinde meydana gelen değişiklik (Dernekler Yönetmeliği EK-24'te belirtilen) "Yerleşim Yeri Değişiklik Bildirimi"; genel kurul toplantısı dışında dernek organlarında meydana gelen değişiklikler (Dernekler Yönetmeliği EK-25'te belirtilen) "Dernek Organlarındaki Değişiklik Bildirimi" doldurulmak suretiyle, değişikliği izleyen otuz gün içinde mülki idare amirliğine bildirilir.

Dernek tüzüğünde yapılan değişiklikler de tüzük değişikliğinin yapıldığı genel kurul toplantısını izleyen otuz gün içinde, genel kurul sonuç bildiriminde ekinde mülki idare amirliğine bildirilir.

8. DERNEĞİN FESHİ VE MAL TASFİYE ŞEKLİ

Derneğin Feshi

Dernek Genel Kurulu, her zaman Derneğin feshine karar verebilir. Feshe karar vermek için Genel Kurul'a katılma hakkı olan üyelerin en az üçte ikisinin toplantıya katılması şarttır.

Bu şekilde çoğunluk sağlanamazsa, Genel Kurul'un toplantı esaslarına uygun şekilde ikinci toplantı yapılır. Ancak bu toplantıya katılan üye sayısı, yönetim ve denetim kurulları üye tam sayısının iki katından az olamaz.

Fesih kararı alınabilmesi için gerekli olan karar çoğunluğu, toplantıya katılan ve oy kullanma hakkı bulunan üyelerin üçte ikisidir. Genel kurulda fesih kararı oylaması açık olarak yapılır.

Bu karar, en geç yedi gün içinde mahallin Mülki Amirliğine Yönetim Kurulu tarafından yazılı olarak bildirilir. Derneğin feshine karar verilmesi halinde bütün mal varlığı aşağıda belirtilen tasfiye prosedürü çerçevesinde Genel Kurul tarafından alınacak karara uygun olarak aynı alanda faaliyet gösteren bir diğer derneğe veya böyle bir dernek yoksa uygun görülecek bir vakıfa devredilir.

Tasfiye İşlemleri

Genel kurulca fesih kararı verildiğinde, derneğin para, mal ve haklarının tasfiyesi son Yönetim Kurulu üyelerinden oluşan tasfiye kurulunca yapılır. Bu işlemlere, feshe ilişkin genel kurul kararının alındığı veya kendiliğinden sona erme halinin kesinleştiği tarihten itibaren başlanır. Tasfiye süresi içinde bütün işlemlerde dernek adında "Tasfiye Halinde Türkiye Araştırmacılar Derneği" ibaresi kullanılır.

Tasfiye kurulu, mevzuata uygun olarak derneğin para, mal ve haklarının tasfiyesi işlemlerini baştan sonuna kadar tamamlamakla görevli ve yetkilidir. Bu kurul, önce derneğin hesaplarını inceler.

İnceleme esnasında derneğe ait defterler, alındı belgeleri, harcama belgeleri, tapu ve banka kayıtları ile diğer belgelerinin tespiti yapılarak varlık ve yükümlülükleri bir tutanağa bağlanır.

Tasfiye işlemleri sırasında derneğin alacaklılarına çağrıda bulunulur ve varsa malları paraya çevrilerek alacaklılara ödenir. Derneğin alacaklı olması durumunda alacaklar tahsil edilir. Alacakların tahsil edilmesi ve borçların ödenmesinden sonra kalan tüm para, mal ve hakları, genel kurulda belirlenen yere devredilir. Genel kurulda, devredilecek yer belirlenmemişse derneğin bulunduğu ildeki amacına en yakın ve fesih edildiği tarihte en fazla üyeye sahip derneğe devredilir.

Tasfiyeye ilişkin tüm işlemler tasfiye tutanağında gösterilir ve tasfiye işlemleri, mülki idare amirliklerince haklı bir nedene dayanılarak verilen ek süreler hariç üç ay içinde tamamlanır.

Derneğin para, mal ve haklarının tasfiye ve intikal işlemlerinin tamamlanmasını müteakip tasfiye kurulu tarafından durumun yedi gün içinde bir yazı ile dernek merkezinin bulunduğu yerin mülki idare amirliğine bildirilmesi ve bu yazıya tasfiye tutanağının da eklenmesi zorunludur.

Derneğin defter ve belgelerini tasfiye kurulu sıfatıyla son Yönetim Kurulu üyeleri saklamakla görevlidir. Bu görev, bir Yönetim Kurulu üyesine de verilebilir. Bu defter ve belgelerin saklanma süresi beş yıldır.

9. DİĞER HÜKÜMLER

Bu tüzükte belirtilmemiş hususlarda Dernekler Kanunu, Türk Medeni Kanunu ve bu Kanunlara atfen çıkartılmış olan Dernekler Yönetmeliği ve ilgili diğer mevzuatın dernekler hakkındaki hükümleri uygulanır.

